

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

UDVARHELYMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET, A SZÉKELYFÖLDI ELSŐ BAROMFITENYÉSZTŐ ÉS MÁR EGYLETEK KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és oszűrtűrtűkűn.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FÜSZERKESZTŐK:

Dr Gyarmathy Dezső,
fűdbirtokos.

Dr Kállay Tamás,
orsz. képviselő.

Dr Hinléder Fels Ernő,
orsz. képviselő.

Dr Pál Ernő,
ügyvéd.

Dr Viola Sándor,
ügyvéd.

SZÉPIRODALMI FŐMUNKATÁRS: Fűlei Sz. Lajos.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 15. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillért, más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tör sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Az oláhfalviak.

A küzdelemnek, melyet a nemzet ellenségeivel folytat, minden nap megvannak a maga eseményei. A nemzet részére minden egyes esemény életet jelent, a hazaárulókra minden esemény döghalált. A nemzet nyíltan harcol, az eszméket, melyeket harcba vitte, fennen hirdeti. Az árulók szemérmetlenek, azért olykor ők is a nyíltság látszatában tűnnek fel. A nemzet fegyverei tiszták, becsületesek, törvényesek. Az árulóké piszkosak, bünnel fertőzöttek, törvénytelenek. A nemzet felfelé tör küzdelmében. az árulók csuszának, alattomosak. A küzdelem nem tarthat soká. A nemzet elszántan, de nyugodtan halad előre s utjában elsöpri a szemetet, a mit az árulók szűrták ezeréves alkotmányunkra, elszakítja a gátakat, melyeket történelmi jogaink, természetes fejlődésünk elé húztak azok.

A nemzet sorra leplezi le az árulókat. A küzdelem egységes. Ki vezeti azt? Maga a nemzet. Az egységet a részek alkotják. A részek a vármegyék, városok, választókerületek és községek. Egyiknek sincs a küzdelemben kiválasztott vezére, mégis tudja mindenik tennivalóját. Nincs kommandó, mégis megtalálja mindenik a maga helyét a küzdelemben. Kiválasztja mindenik a rá eső ellenséget és végez vele. Nem kér tanácsot, nem vár parancsot — csak végez.

Az árulóknak erkölcsi ereje sohasem volt. Ma erejük egyáltalán nincs. A nemzet haragja, a végzet mindeniket utóléri és lesújtja. *Mindenk sorra kerül. Ma egyik, holnap a másik, holnapután a tizedik, a századik, amíg tiszta lesz a harctér.

Vasárnap Daniel Gáboron volt a sor. Ezzel az urral hamarabb kellett volna végezni. A november 18-iki gaz csínynek ő volt a keresztapja. Ő tartotta Tisza Istvánnak keresztvív alá a szomorú emlékü „lex-Danielt“, ő irányította az első törzsurást a nemzet szive ellen. A megbízó levelet, mely lehetségessé tette, hogy a törvényhozás. templomába, alkotmányos életünk szent csarnokába beléphessen, az oláhfalviak adták kezébe. A kegyelmes ur nem becsülte meg ezt a mandátumot. Választói bizal-

mával rutul visszaélt, mert a hazaárulásra leghivebb hivei sem hatalmazták fel.

Az oláhfalviak most visszakövetelik tőle a megbízást. Korbácsot vettek Krisztusként a kezükbe, hogy kikergessék a templomból a sáfárt, aki a nemzet jogait gyékényre teregette, hogy áruba bocsássa.

Az oláhfalviak felszólították a mult vasárnap Daniel Gábert, hogy mandátumát tegye le. Ki tanácsolta ezt az oláhfalviaknak? Ki parancsolta nekik, hogy a kegyelmes urat eltiltsák a megbízásból eredő jogok gyakorlásától? Ki volt az oláhfalviak vezetője? Senki. Ez a határozat nem kommandóra történt. Ennek a határozatnak szűlőanyja a becsületes hazafiság, a józan gondolkodás volt. A jó közkatona kiszemelte a maga ellenségét és lesujtott reá.

A küzdelem egységénél fogva az oláhfalviak határozata országos jelentőséggel bír. Lássá meg az ország, lássa meg Tisza gróf ur, Fejérváry báró ur és főképen lássa meg Daniel Gábor, hogy az ő nevével beszennyezett választókerület lemosta magáról ezt a piszkot; lássák meg ezek a gyászmagyarok, hogy az országban számukra nincsen már hely, bűnös üzelmeikkel mindenünnen kikergetik őket. Mehetnek Bécsbe lakájnak!

Kegyelmes ur! Ha önt választói semmire sem becsülik, becsülje ön őket annyira, mint amennyire akkor becsülte, mikor megbízó-levelüket elfogadta. Ha akkor elfogadta határozatukat, vesse alá magát annak most is: mondjon le a mandátumáról! Az oláhfalviakat pedig üdvözölöm s tudom, üdvözli őket az egész ország!

Dr Hinléder Ákos.

A politikai helyzetről.

Brutus és a triumviratus.

Brutus midűn összeeskűvő társával Caesart leszűrván, Pompejus tanácssterméből kijött, Róma utcáin keresztül futva kiáltozá: Béke! béke! A kapitoliumba vonulnak, hol az akkor már egész szűgává lett római nép előtt szép beszédek tartanak, a helyett, hogy az egyetlen kedvező esélyt elfogadják, Sullát utánozva, a hatalmat kezűkbe ragadják s megtartják azt erőszak és törvénytelenesség utján is. Ezt akarta

talán tenni Cassius; de Brutus irtóztott minden erőszakosságtól. A zsarnokság bár honnan jőjön is, bűnnek látszott az ő szemében; ő jobban szeretett volna elveszni a köztársasággal, mint meg nem tenni azt ily eszközökkel. Ezen tétovázást fölhasználta Antonius, Oktávius és Lepidus, a hatalomra ráteszik kezűket és megvetik az alapját egy tizenkétéves testvérháborúnak.

A magyar nemzet 1905 január 26-án leszűrja Caesariját a 37 évig zsarnokoskodó szabadelvűpártot, ország-világgá kiáltva: Béke! béke! Az országházba vonulnak, hol a vezérek a nép előtt szép beszédek tartanak, a helyett, hogy a hatalmat kezűkbe ragadva, Sullát utánoznák. Ezt akarták talán tenni Ugron, Polonyi stb., de Kossuth, Apponyi irtóztott minden erőszakosságtól, törvényeinkre állva, jogainkra támaszkodva néztek szembe a veszéllyel. Ezt Fejérváry és társai felhasználva, megvetik alapját az abszolizizmusnak.

A római nép Cicero korában és korunk.

Brutus és társai azt hitték, hogy a nép és a szabadság között csak Caesar áll és hogy ha Caesar nem lesz többé, a szabadság egész természetesen magától újra szűletik. De azon a napon, midűn a polgárságot felhívták, hogy vegye gyakorlatba jogait, senki nem válaszolt és senki nem is válaszolhatott, mert polgárok nem léteztek többé. „Régóta nem vala már egyéb a római nép, mondja Appionus ez alkalomra, mint sokféle nemzetek zagyvaléka. A szabadosok összevegyültek a polgárokkal, a rabszűgát mi sem különböztette már meg urától.“

A vezérbizottság talán azon hitbe volt, hogy a nép és szabadság között csak a Tisza kormány áll és ha az nem lesz többé, a szabadság egész természetesen magától újra szűletik. A népet felhívták, hogy vegye gyakorlatba jogait... Itt hála a magyarok istenének cikkem előzűrszűt nem kell folytassam, mert a magyar nép zűme megértette a vezérek szavát és követte, megvonta támogatását a kormánytól. De igen sokan vannak rómaiak: Tisza István őrült módon cikkezűk, védi multját és a kormányt, s házal, a Délvidéken tűborzza a hiveket; a szabadelvűpárt nem tagadja meg a közűsséget sem Tiszával, sem Fejérváryval, lesben áll, hogy majd a gyűzűhűz csatlakozzűk; egyes gyász alakok nem szűgyenlik neveiket előtűrbe

tűlni, Károlyi Gyűrgy nem tanul atyjától és bűtyjaitól, védelmébe veszi a bűnűs rendszert, Kazy János bars-megye fűispánja törvényhatűságnak hazafias határozatait arepirulás nélkül megfelebbezte, ily szűgyenletesen járt el Domahidy Elemér debreceni és hajdumegyei fűispán, megfelebbezűvén Hajdumegye azon határozatát, mely az önként fizetett adűk beszedésének és beszűlgáltatásának megtagadására vonatkozűk, a kihez most Rásű Gyula hajdumegyei alispán csatlakozűk. Rásű ugyanis bár törvényhatűsága kimondotta, hogy alkotmányvédű határozata a fűispán esetleges felebbezésűre való tekintet nélkül végrehajtandű, a járások fűszűlgabirait értesítette a fűispán felterjesztésűrűl s értesűti, hogy a közgyűlésű határozat megfelebbezett részei még nem jűgerűsek s ily nem végrehajthatűk. Megyénk fűispánja is csak ilyen római, sem törvényrendelete, sem hazafiságnak kötelességének nem tesz eleget, a törvényhatűság közgyűlésűt vonakodik össze-hívni, sűt hogy alkalma se legyen erre, nyaralás címen eltűvozik megyénk-bűl, valószűnűleg szoktatni akarva minket „kedves“ tűvűllétűhez. Alispánunknak pedig a kötelességűrűzet nem szűoritja a lábát, nem siet helyettesűtű jűgával élni, szintén nem hív össze közgyűlést, bár tudatával bír a kérés benyűjtásával s tudatával bír törvényrendelűtű kötelességűnek.

Rosszűl esű érzűs, hogy hazánk majd minden megyűjében akadnak ilyen rómaiak, de vigasztaljon az a tudat, hogy a legjobb bornak is van salakja. Bélyegűt, vastag bélyegűt kell ezekre ütűni, hogy a nemzet új-jűsűletűse idejűn meg lehessen különbűztetni a tisztáktűl.

Tanuljunk a történelembűl.

Valűságos történelmi pont a vezűrlűbizzottság „nyilatkozata“, melyet a kormány „intű szűzatára“ adott. Arany szavak, melyben kimutatja, hogy e kormány alkotmányellenes, politikai felelűsségűnek törvénybe iktűtűt elvét sarkábűl ki akarja for-gatni. Mindenkinűk szűnt kötelességűvé teszi az ilyen kormányzást minden törvényes eszkűzzel lehetűlennű tenni. Felfűjti, hogy e kormányzás alapja tűves, mert erőszakra van épűtűve, de a koaliciű nem ad fel semmit, a tűbbűsűg nem akart és nem akar a nemzetűl nyert mandátum elárűlásával és a nemzeti akarat kijűtsűzásával kormányt vállalni, a passzűv rezisztaencia szűűksűges, mert ilyen alkotmányellenes kormánynak adűt és katonát adni nem tanácsos,

az ilyen cselekedet nem gyöngéd kötelességérzetnek, hanem laza alkotmányos lelkiismeretnek jele. A kormány tehetetlen a nemzet akaratával szemben, de a nemzetnek kötelessége tisztviselőit megvédeni. Végül kijelenti, hogy helyre hozhatlan volna a nemzetnek erkölcsi verecsége, a melyet szenvedne, ha az önkényuralom fenyegetései előtt jogai megvédésében meghátrálna.

Gyönyörű szavak, méltó, hogy mindenki szívébe vessen. Ez magyar hazafiaknak szól. Mások, kik nem velünk éreznek, talán el sem olvassák, de minek is, mert a vaknak ok nélkül magyarázzuk a színeket.

Eddig szóharcot láttunk mindkét részen, de Fejérváry és miniszter-társai nem azért eszközei a kamarillának, hogy a feladatok kivitelénél visszariadjanak az erőszak használatától. Ők a nemzet letörésére vállalkoztak, azt pedig nagyon jól tudják, hogy a szónak kellő súlya erre nincs. Csakhamar elkövetkezik a tett ideje. Az ellenzék sem elégedhetik meg Cicero szájára való ékes beszédekkel. Jogainkat csak a törvénykönyveink felmutatásával meg nem védjük. Igen jól tudjuk, hogy minden jog csak annyit ér, a mennyi erő van a jogot megvédeni. Tehát meg kell szerezni az eszközöket.

A kis Németalföld soha sem rázta volna le a nagy Hispánia igazán szép beszédekkel, jeles körmondatokban megirt alkotmányos alapelvekkel. De nemzeti pénztárt alapítottak, milliókat osztottak ki a szorongatott tisztviselőknek, hogy megéhesük őket biztosítsák. Evvel megtörték az önkény uralmát.

Norvégia függetlenítette pénzügyét és hadseregét Svédországtól, melyet aztán könnyű szerrrel követett a teljes függetlenség.

Tanuljunk a történelem lapjaiból. Kövessük Norvégia példáját, haladjunk a vezérőrbizottság által jelölt uton és ne törekedjünk nemzeti követeléseink feladásával a békére. De addig is adjuk meg az eszközöket a vezérőrbizottságnak, ne legyünk

rómaiak, értsük meg vezéreinket, kövessük a kis Németalföldet. Gyűjtjük össze filléreinket a nemzeti cél elérése érdekében. Könnyű elérni. Nem láttam felvetni ez eszmét, bár nagyon egyszerű. Ne áltassa magát senki arról, hogy a most befizetetlen adót soha sem kell fizetni. Ez előbb utóbb meg kell fizetni. Fizessük be most, de ne a kormánynak, mely ellenünk használná fel, hanem fizessük a törvényhatóságokhoz, hol a nemzeti ügy erősítésére használva fel, a dolgok rendes mederbe kerülése után az elszámolás országgyűlésileg jóváhagyást nyerje.

Ez által erősebbé teszszük a nemzeti ügyet, másfelől megfoszszuk eszközeitől a nemzetellenes kormányt.

A hét története.

A vezérőrbizottság most mindaddig nem tart ülést, amíg a további ellentállás szervezése és a tisztviselők kártalanítása dolgában kiküldött albizottság el nem készül terével. Ez a munka pedig, tekintettel annak sok részletére, legalább két hetet igényel. Ez idő szerint tehát a vezérőrbizottság működésében is szünet van. Kossuth Ferenc elutazott Herkules-füredőre néhány heti üdülésre, Gróf Apponyi Albert már szerdán haza ment Eberhardra. De az albizottság nagyjai Budapesten maradtak s mihamar hozzálatnak a munkához. Természetesen, ha valami váratlan esemény jön közbe, a vezérőrbizottságot rendkívüli időben is összehívják. Ezek után politikai fordulat a válságban rövid időn belül nem reálható.

A zemsztivó-gyűlés minden akadály nélkül kezdődött meg Moszkvában, ahol a cár legközelebbi tényleg meg fog jelenni. Eddig semmi nemü incidens sem zavarta meg a zemsztivók gyűlését. A cár engedékenységet bizonyítja a kegyvesztett Sziatopolk-Mirskij hercegnek a volt liberális belügyminiszternek, Plehve utódnak visszahívása. A forradalmi láz még egyáltalán nincs szűnő félben. Ujabbban is tömeges kivégzés történt a forradalmárok megrettetésére.

A japán feltételeit illetően nagy nehézségeket okoz es különösen bonyolult a hadikárpótlás kérdése.

Nem azért, mintha Oroszország egyáltalán nem volna hajlandó hadikárpótlást fizetni, hanem az arra szükséges óriási pénzüsszegek beszerzése miatt. A francia tőkepénzesek ugyan még ma is hajlandók Oroszországnak nagyösszegeket bocsátani rendelkezésére, de ezt már csak egy alkotmányos kormánynak lennének hajlandók a szabadá lett Oroszországban megadni, mert csak egy alkotmányos kormányzat volna képes azokat a belső bajokat, melyekben most Oroszország szenved, orvosolni.

Gótából jelentik: Kóburg Fülöp herceg már régen elhatározta, hogy abban az esetben, ha a párisi szakértő orvosok feleségét, Lujza hercegnőt épelméjének mondják és a bécsi főmarsall-hivatal a hercegnő ellen elrendelt gondnokságot megszünteti, nyomban válópört indít felesége ellen és a válópört eddig is csak azért halasztotta, mert az orvosok a hercegnőt elmebajosnak mondták. Most azonban a herceg elérkezettnek látta az időt arra, hogy a válópört felesége ellen illetékes hatósága, a gótai hercegségi tartományi törvényszék előtt megindítsa.

A függő játszmák elintézésével szerdán befejezést nyert az oly nagy érdeklődést keltő ostendei sakkverseny. Marony utolsó nap is bizonyoságot adta kiváló tudásának, a mesterileg vezetett végjátékban legyőzte Tankenhaust.

Miképpen kell jövedéki kihágási ügyekben sikeresen védekezni?

Ritka ember, aki ezt tudja! Hiszen már átment a köztudatba, hogy ha a pénzügyi közegek bírságot követelnek, úgy se szó, se beszéd, belenyulunk a zsebünkbe és fizetünk, nem is kutakodva, hogy jogos-e a pénzügyi közeg követelése, avagy nem s ha igen, hogy vajjon csakugyan olyan kihágást követtünk-e el, amellyel vadoltatunk és hogy csakugyan olyan bírságot kell-e fizetnünk, amennyit tőlünk követelnek.

Szóval, a jövedéki büntető ügyekben már évtizedek óta a sötétben tapogatózunk, és ha reánk üt a finance, úgy alkudozunk a bírságösszegre nézve, kérünk, könyörgünk, de védekezni nem tudunk, mert nem ismerjük a védekezés módját, nem ismerjük a jövedéki büntető törvényeket és az azokat pótló és

azokat kiegészítő szabályokat, miniszteri rendeleteket és döntvényeket, ami nem is csoda, mert hiszen a jövedéki büntető törvényeink még máig is az 1788. évi harmincadí rendtartás és az 1842. évi harmincadí hivatali usítás alapján „kezel-
tetnek“.

Hogy tehát valakinek alapos ismeretei legyenek e terén, ehhez egy kis emberöltőn át való szakadatlan tanulmányozás, adat- és anyaggyűjtés szükséges.

Igazán hűzogat pótól tehát az a most megjelent terjedelmes szak-könyv, amelyet ma kezhez kaptunk és a melynek címe: A jövedéki Büntető Eljárás Magyarazata.

Írta: Hoffman Mihály, az «Adóügyi Szaklap» szerkesztője.

Az a nev a finánc-tudomány terén ma már fogalom, mert több, mint másfél évtizede, hogy Hoffmann Mihály a pénzügyi szakirodalom terén működik, amelyen ő egyik uttörő és a gyakorlati pénzügyi irodalomnak egyik mestere. Minden évben 1—2 közhasznú szakkönyve jelenik meg a könyvtáron, amely mindmégannyi praktikusan léven megírva, nagyelterjedésnek örvend.

A «Jövedéki Büntető Törvények és a Jövedéki Büntető Eljárás Magyarazata» című, most megjelent könyve is a gyakorlati élettel számol.

Kiterjed az egyenes adók-, fogyasztási adók-, illetekek- és állami jövedékre vonatkozó összes törvények és szabályok áthaságából származó jövedéki kihágásokra és nélkülözhetetlen utmutató és tanácsadó minden jövedéki kihágási ügyben, mert alapos oktatást ad a kereseti adó-, házasági-, földadó-, tőkekamat- és jaradásadó, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetemes adója-, nyereségyadó-, szállítási adó-, vadászati- és fejeveradó-, bányaadó-, általános jöv. pótdadó-, hadmentességi díj-, szesz-adó-, söradó-, cukor- és ásványolaj-adó-, szeszadópótlék-, söradópótlék-, átutalási eljárás, községi fogyasztási adópótlék-, dohány-, só- és lottó-jövedék, áll. m. utalmérségi jövedék, lópor-, határvám-, postajövedék-, fémjelzés-, illetek-, valamint a boritaladó és husfogyasztási adóügyben előforduló jövedéki kihágási esetekben követendő mikénti védekezésre vonatkozólag.

A munka, amely két részből áll: «Alaki» és «Anyagi» részből, azt

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCÁJA.

A Kossuth-párt.

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárcája.

Büszkén tekint Magyarországra

Reátok,

Kik a haza küzdterére

Kiáltok.

Ősi magyar becsülettel,

Erővel,

Megküzdőtök mindenféle

Ripókkal.

Egyetlen párt, amely harcol

Igazán,

Hogy az önkény ne üljön a

Nép nyakán;

Hogy a hazát ne csinálják

Osztráknak,

S becsületét megvédjék az

Országának.

Nézz le Kossuth, édes apánk

Az égből,

Olyan borus világ van itt

Már régtől...

Ragyogjon föl nagy szellemed

Sugára,

S hozzon pártot a szebb jövőt a

Hazára!

Fülei Sz. Lajos.

Idealizmus a szerelemben.

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárcája

Írta: Mártonffy Imre.

Szokatlan légkörben élünk és mozgunk. Hiuság, öntetszég, fellünni vágyás, nagyzási hóbort, tulhajtott idegesség, mindenáron való meggazdagodás a jelszavunk. Pénz és pénz! Ez a szó viharzik át az emberi lelken s mint sötét dämön ül az agyon, lenyűgözi a szabad akaratot, megszibbasztja üterünket, megbénítja a szívet és észét egyaránt. A legridegebb, a legmeztelenebb realizmus dominál, karöltve a mindent uraló materializmussal. Ez szüli aztán a világfájdalmos, elégedetlen, önmagával és a társadalommal örökké harcoló parazitákat. „Ha neked van, miért nincs nekem?“ — A modern szocializmus elve. Szépen hangzik ez a fölnek, de az ész szava hangosan tiltakozik ellene. A kész vagyon nem hull az ölébe senkinek s ha nem igyekszik azt megszerezni, úgy hiú álom rá nézve a gazdagság. De hát miért törekszik az emberiség nagy része a jólét és gazdagság felé? Mert dolgozni nem akar s sokan, kik semmiből nagy vagyonra tesznek szert, e vagyont — nem ismervén a fillér

nagy értékét — elpredálják s a reakció borzasztó rájuk nézve. A szörnyű kiábrándulás, a rideg valóra ébredés: a halálba kergetik, vagy a végtelen nyomorba, honnan megváltás, szabadulás reájuk nézve a halál.

Mintha kihalt volna az emberekből a régi szellem. Az álarc korszaka foglalta el a teret, az alakoskodás, képmutatás lépett előtérbe, teljesen kiszorította az igazat, a nemeset, szépet és jót. Az aranyborjú előtt térdelnek és Mammon szobrát hálványozzák, hamis isteneket imádnak, a hypokrizis legundokabb fertőjében kéjjel lubickolnak, a jellem és becsület penészvirág, lomtári rongy előttük. Az epikureusok jelmondatával él a legtöbb ember. „Ebe, bibe, lude, post mortem nulla voluptes“ (Egyél, igyál, játszszaál, a halál után nincs már élvezet). Nyíltan és szemérmetlenül üzik a csalást és aljas, elvetemült lelkükkel a nagyok és nemesek körébe furakodnak, megméltelyezik a levegőt, romlásba döntik a még ártatlanokat.

Igyekeztem tőlem telhetőleg markáns vonásokkal karakterizálni a mai sivár kor nyavalyáját és ennek kirihathatlan rákfenejét: a materializ-

Anyagiság, ennyit jelent e szó magyarul. Anyagi az ember, mert az érdeklappang a háttérben, anyagi, mert boldogulását csak a cél elérése által teszi remélhetővé; anyagi, mert befolyásoltatja magát, halgat minden örögi sugallatra; anyagi, mert agyát örökké pokoli tervek foglalkalják el; anyagi, mert embertársai romlásán örvend, sőt azt tőle lehetőleg — persze sütyomban — előmozdítja, vakondpolitikát követ, szemben édeskés, háta mögött ravasz frondeur; anyagi, mert a saját énye a mindene, az Istene, világa, üdve és boldogsága.

Mily nemes a lélek, a szív, az ember maga is, ha a legszilárdabb idealizmus kép ragyog előtte. Ha nem a rideg való bizarr képét rajzolja maga elé, hanem azt aranyfátyollal bevonja s a legtisztább idealizmus prizmáján nézi a világot. Az a misztikus köd, melyet ábrándok világának neveznek s melyre bár a költő azt mondja: „Kancsalul festett egekbe néz“ — mindenkor nemesebbé teszi a szívet, lelket, mint a sötét és rideg pesszimizmus, vagy az anyagiság. Gógös epigonok rajongva hódolnak e bálványának s romlott lelkük ez atmoszférában jól

ályokat, mid-
döntvénye-
mert hiszen
nyeinak meg
harmincadi
évi harmin-
ján „kezel-

alapos is-
a, ehez egy
szakadatlan
anyag gyűj-

ehát az a
lmes szak-
ez kaptunk
jövede ki-
zata.

az „Adó-
je.

ny terén
több, mint
Hoffmann
akirodalom
ó egyik
szűgyi iro-

Minden
zakkönyve
n, amely
an lévén
k örvend.

Törvények
járás Ma-
megjelent
ettel szá-

adók-, fo-
és állami
zes törvé-
ából szá-
és nel-

gási ügy-
ad a ke-
dó-, töke-
nyilvános
alatok és
nyvadó-,
és fegy-

ános jöv.
szesz-
nyanyolaj-
óptólek,
gyasztási
és lottó-

jövedek,
övedek,
nt a bor-
őgyben
i esetek-
ekezésre

ből áll:
ből, azt

e szó
r, mert
nyagi,
él elére-

nyagi,
hallgat
nyagi,
vek fog-
ertársai

e lehe-
— elő-
követ,
travas
át énje

üdvé

ziv, az
árdabb
e. Ha
ét raj-

arany-
b ideá-
ot. Az
ándok

bár a
fes-
or ne-

, mint
vagy
k ra-
nak s
n jól

celozza, hogy a nagyközönség bár
milyen jövedeki kihágási esetben
feltalálhassa mindama védelmi esz-
közöket, amelyek felhasználásával
a jövedeki kihágási ügyekben sike-
resen védekezhetik.

A könyv el is érte e célját, mert
a jövedeki kihágások terén előfor-
duló esetek minden mozzanatát
nemcsak feltünteti, de a kezdőpont-
tól a befejezésig példákkal is il-
lusztrálja, amiért is azt a közön-
ség különös figyelmébe ajánljuk.

A praktikus és díszesen kiállí-
tott tartalomjegyzékkel és befűsoros
utmutatóval ellátott könyv bolti ára
8 korona és megrendelhető az „Adó-
ügyi Szaklap” kiadóhivatalánál, Bu-
dapest, VI. ker., Andrássy-ut 38.,
valamint a „Székely Udvarhely” ki-
adóhivatalában Székelyudvarhelyen.

KÜLÖNFÉLÉK.

Aranylakodalom.

— Ünnepele a Nosz-családban. —

Igló város régi világából maradt
meg Nosz János, a 79 éves öreg
ur, aki most egy hosszú élet fárad-
ságos munkájának gyümölcseit él-
vezi és szerdán gyermekei körében
hű eletpárjával: szül. Csalás Pau-
linával, aranylakodalomra ünnepelte.

Áhítattal ragaszkodnak a gyer-
mekek az öreg szülők tiszteletre-
méltó személyéhez. Nagy becsülés-
ben részesíti őket Igló város közön-
ségének apraja-nagyja,

A munkát pihenő és tiszteletben
megőszült öreg ur ott nezi haza
előtti padján ülve a most folyó vilá-
got, mely egész más, mint az övé
volt. Csodálkozik is rajta, hogy most
igy van, mikor pedig ép úgy lehetne,
amint azelőtt volt: a beke és egyet-
értés szelme élhetne közöttük

és mi testvérharcot folytatunk egy-
más ellen. Az öreg ur szelid arcki-
fejezése komolyra változik, mikor
azt kell látnia, hogy ismerős embe-
rek találkoznak és nem köszöntik
egymást; az ő idejében a szétlu-
zásnak és egyenetlenkedésnek ily
nagy mértékű jelensége vel nem ta-
lálkozott. Nem látja a régi kedélyes-
séget, mely a szepesi városok pol-
gárságát annyira jellemezte; nem
lát sehoh és semmiben öszinteséget,
barátságot, jóakaratot, melyek pedig
a régi szepesi polgárnak fujellemvo-
násait képezték. Elűntek ezek mind
és hiába is várna őket vissza: a
mai kor gyermekeinek a bekéltenség

az éltető eleme. Tudja Isten, hogy
miért került tollukra a fenti gon-
dolat; lehet, hogy a jó öreg ur szel-
id arckifejezése suggerálta azokat.
Őt gyermek és kilenc unoka vesz
körüli sok szeretettel és nagy ra-
gaszkodással az aranylakodalmat ülő
öreg házaspárt; tisztelettel, bec-ü-
léssel halmozzuk el mi is őket, mint
Nosz Gusztáv helybeli főreáliskolai
tanár szülőit.

Eljének még soká!

— **Miért késik a székely fiuk el-
helyezése?** A székely kereskedelmi
és iparkamara még május hó folya-
mán felkerlte a vármegyei iparfej-
lesztő bizottságokat, hogy az ipari
pályára jelentkezett fiuk kimutatását
a kamarának küldjék meg. A szék-
elyföldi vármegyék mindnyájan
eleget is tettek ezen közérdekű fel-
hívásnak, csupán Udvarhelyvármegye
iparfejlesztő bizottságától nem ér-
kezett be kimutatás a kamarához.

Ennélfogva az elnökség javaslatára
az őszi időre kellett halasszák a
tanoncfelvételt. Vajjon miért nem
küldött kimutatást az iparfejlesztő
bizottság? Vajjon a kerület összes
közép és polgári iskoláinak igazga-
tóságai felhívták-e az ifjuság és
szülők figyelmét, hogy a kamara
közvetítésével, minden megterhelés
nélkül, a Székelyföldön is jövővel
bíró ipari kiképzést nyerhetnek a
székely ifjak? Hát a városi és vár-
megyei árvaszék az árva gyermekek
érdekeiben igénybe vette-e a kamara
közvetítését? Mindezeket azért volna
jó tudni, hogy lassuk, miben rejlik
a hiba? Pályadíjat kellene kitűzni
azon magyar középiskolai tanárok
számára, akiknek keze alól legtöbb
IV-VIII. osztályos ifju kerül ipari
és kereskedelmi pályára. Ezuton, ha
talán évtizedek mulya is, egészen
megváltoznék kereskedelmi és ipari
politikának. Mert valameddig gya-
korlati emberek nem kerülnek az
ország élére, olyanok, akik közvetlen
közelből ismerik szakmájukat, mind-
addig csak okleveles kibicékre le-
szünk utalva... Ez ügyhöz különben
alkalom adtán még lesz szavunk.

— **Hangverseny és művészestély.**
A jövő hó 10-én városunkba érkező
szintársulat néhány tagja itt tölti el
nyári vakációját. Az idő azonban sok-
kal kell mesebb fut, ha jó és meg-
szokott foglalkozást gyakorol az em-
ber. Így gondolkoztak a szintársulat
tagjai is, midőn tegnap este és ma
(vasárnap) a Hungária-szálló nyári
kérthelyiségében hangversenyt és

művészestélyt rendeztek, illetve tar-
tanak. A műsort kitűnő bohózatok,
kuplék, magán és kettős jelenetek,
táncok, szavatelok, valamint drámai
jelenetek töltik be. Belépési díj az
első helyre I K és II. helyre 60 f.
A műsor természetesen szigoruan
családias. Az előadás kezdete pedig
este 8 órakor lesz. Ajánljuk a szóra-
kozni ohajtó közönség támogatásába.

— **Magyarok a szászok között** A
Nagyszébenben megjelent „Sieben-
burgisch deutsches Tageblatt” legu-
többsz számaiban azon kesereg, hogy
a magyarság a szászok által lakott
városokban mind nagyobb tért hódít
és hogy számuk a szászokkal
szemben napról-napra növekszik.
Állítását a következő statisztikai
táblázattal igazolja:

	1857-ben	1880-ban	1900-ban
Beszterczén	50	573	2245
Nagyszébenben	353	2064	4628
Brassóban	3242	9815	13162
Medgyesen	129	739	1300
Szász-Sebesen	17	183	549
Ságesváron	355	1177	2267
Összesen	4346	14661	24151

magyar volt, akik még most is min-
dig növekedésben vannak. A neve-
zett szász lap a magyaroknak e fel-
tűnő módon való növekedését rész-
ben annak a körülménynek tudja
be, hogy a szász iparosok száma
megsokszorozódott és azoknak a helyébe
magyar iparosok telepedtek le;
részben pedig annak, hogy majd-
nem az összes állami hivatalokat
magyarokkal töltik be. Soh se bu-
suljanak szász „testvéreink”, mert
ezen látszólagos szaporodást hely-
reépítőlják a tiszta magyar vidékekre
befészkelődött és a kereskedelmet
maholnap kizárólag uraló atyjukiai.

Inkább az oláhoktól tartssanak, akik
ugy a magyart, mint a különben
takarékos és életmes szászokat is
kiszorítással fenyegetik. Azok már
igazán szaporodnak és terjeszked-
nek...

— **Üdülőhelyek a Székelyföldön.**
Néhány gyönyörű és kiválóan egész-
séges üdülő telepet rendszeresített
a marosvásárhelyi Székely Társaság
a Székelyföldön. Ebből van: Maros-
Torda vármegyében 3; Udvarhely
megyében 7; Háromszék megyében
6; Csikmegyében 4; Brassó megyé-
ben 1. Ezen üdülő helyek részletes
ismertetése külön füzetben is megje-
lent, melyet bárkinek díjtalanul
küld meg Szentgyörgyi Dénes, a
társaság gazdája.

— **Halálozás** Özv. Boneza Sámue-
lné szül. Petrovits Zakariás Éva f.
hó 20-án elhalt 91 éves korában.
Temetése tegnap volt városunkban.

— **A székely egyleti első taka-
rékpénztár** csődtömegehez tartozó és
annak tulajdonát képező 102 kü-
lönlevő követelés, amelynek együttes
összege 45431 K 64 fillér esedé-
kes kamat járulekaival egyetemben
nyilvános árverésen el fog adatni.
Az összes követeléseket egyszerre,
együttesen bocátják árverés alá. Az
árverés augusztus hó 3-án délelőtt
9 órakor lesz Székelyudvarhelyen, a
város-ház helyiségében.

— **Mulatság a sósfürdön** A Ger-
gely féle sósfürdön egymás után tör-
ténnek a kedélyesnél-kedélyesebb
mulatságok. Jövő vasárnap a hely-
beli ciszmadia-ipartársulat temetke-
zési alapja javára rendez nyári tánc-
mulatságot. Belépő-díj személyenkint
1 K, Családjegy 2 K. Kezdeté d. u.
5 órakor. Jó zenéről, kitűnő éte-
lekről és italokról gondoskodnak.

— **A vidéki hírlapírók mozgalma.**
A vidéki hírlapírók országos szövete-
sége Szegeden Szávay Gyula elnök-
lete alatt ülést tartott, melynek első
tárgya a vidéki újságírók egyrészé-
nek körében megindult szervezkedő
mozgalom volt. A szövetség igazga-
tósága egyrészt saját tagjainak,
másrészt a nagyközönségnek infor-
málására szükségesnek tartotta, hogy
álláspontját a következő kijelentések-
kel jelezze:

A vidéki hírlapírók országos szövetsége
hivatását továbbra is eddigi szervezetében,
alapszabályainak változatlan keretei közt s
a vezetés eddigi szellemében kívánja tel-
jesíteni, mely szellem hivallgástól ment,
zajtalan működésben, ennek az újságírótes-
tületnek erkölcsi és anyagi tőkét: tiszte-
letet és vagyon szerzett. Tagjait a szö-
vetség a vidéki újságírók egyesületéből
válogatja, különbbságtétel nélkül arra, hogy
a felvételt kérőnek az újságírás egyedüli
kereseti foglalkozása-e, vagy amelltt az
illető valamely más hivatásnak is mukása-e
még, mert a szövetség az újságíró hiva-
tását és a hivatásos újságírói munkát nem
a munka kenyérkereseti jellegének kizáró-
lagosságában látja. A vidéki hírlapírók or-
szágos szövetsége nem azonos a vidéki
hírlapírók ama részével, amely a hírlapírói
munka anyagi értékesítése érdekében újab-
ban mozgalmakat indított, az egyes vá-
rosokban szervezkedő üléseket tart és or-
szágos gyűjtést rendez. E szervezkedő
mozgalommal a szövetség szembe nem
helyezkedik, de azzal szolidaritást sem
vállal, hanem attól magát és tagjait távol
tartva, egyedül a saját szervezetéből folyó
munkának szentelt tevékenységét s a szerve-
zetet függetlenségét, erkölcsi és anyagi
cselekvőképességét minden támadással
szemben megvédelmezi.

érzi magát, ám a nemes lélek az
ideálizmus légkörében sokkal szebb
képet alkot a jövőről magának, mint
amaz.

Mindent megméltelyezett ma az
anyagiság. Csak a szerelmet nem
birta falsificálni. Bár gonosz lehe-
lete rásütötte a bélyeget: a kétke-
dés, feltékenység ördöge képében,
de teljesen demoralizálni nem birta.
Ne vessenek csak azok, kik az ideá-
lizmust délibábnak, kódképnek, hiu
ábrándnak, agyémnek mondják, ne-
vessenek ki, de ez az én törhetlen
elvem, mert ideálizmus nélkül nem
állhat fenn a világ, elpusztul az
emberiség, megsemmisül minden. A
szerelem is ideálizmus, egy gyönyörű
kép, melynek prózává változnia nem
szabad. A házasságot is ideálisnak
kell festeni, jöllehet ez nem axioma,
mert igen sok házasság nemesak
prózai, hanem pokoli. Azonban a
házasságokból hiányzik az oltárkép:
a szerelem, az ily házasságokat az
érdek hozta létre, a materializmus.

„Ne nőülj meg fiatal korban
soha”, mondá egy öreg barátom —
„mert ilyenkor idealista vagy, bele-
bolondulsz nyakig egy szegény le-
ányba s az viszont beléd s megkö-
tőd vele a házasságot vele, mely

rózsaláncnak látszik eleinte, de mi-
kor az ideálizmus köde szétfoszlik,
akkor a rideg próza áll elő és su-
lyos békókat hordasz kezeden, lábá-
don. Előrehaladott korban azonban,
mikor eszed megállapodott, nem ra-
jongsz ifju hévvel többet, hogy ép-
pen öreg napjaidat ne kelljen egye-
dül keresztül sinylened, végy ma-
gadhoz egy nőt, ki kissé szeressen
is — úgy a hogy — és könnyebb
lesz a keresztviselés. Pénze ám le-
gyen, mert ekkor az ideálizmus
megszűnt és tudni való, hogy ideá-
lizmusból nem lakott jól még se a
férj, feleség vagy gyermek. Az ke-
nyeret nem ad és az ideálizmus
még senkit se tett megelégedetté.”

Eddig beszélt a jó ember, ki ál-
lítólag tapasztalatokból indult ki.

„Idealista voltam én is egykor, —
folytatta melankolikus mosolylyal —
elvettem egy szegény leányt, na-
gyon szerettem, ő is, most ő meg-
halt és én itt vagyok három neve-
letlen kis gyermekkel. Vége az ideá-
lizmusomnak és ha még egyszer
igába hajtom a fejemet, — a gyer-
mekek miatt kell — úgy csak oly
nőt fogok választani, kit éppen ma-
gam mellett megtűrjek, mint szük-
séges rosszat.”

Gondolatokba merültem; e beszéd
meglepett. Hogyan? Hát az embe-
reknek ilyen fogalmuk van az életéről?
A melyet hogy ragyogó, szép, öröm-
teljes és boldog legyen, csak egy
szerető nő képes bearanyozni? Ho-
gyan, hát a boldogság pénzzel vásá-
rolható meg? A szerelem is? Ily
meztelen realizmus, ily cinikus anya-
giség nem lehet principiuma az ösz-
szes emberiségnek. A szerelem tiszta
szentélyét nem mocskolhatja be soha
a materializmus szennyes pora és
profán saruival nem gázolhat abban
a kertben, hol a boldogság virágai
pompáznak. Igen, én rajongó idealista
vagyok és hiszem, hogy ez a hit él-
teti bennem a reményt, hogy az élet-
hez szükséges boldogságot elértem.

Mi kell a valódi boldogsághoz? Pénz?
Soha. Ez a csábító ördög, ez a go-
nosz, hitvány éredarab milliókat el-
szédített és rossz utra terelt. Ez ásta
meg az emberiség sírját, ez vitte
romlásba a legnemesebb, legtisztább
lelket. Hah! a pénzhez sok vér, sok
szeny tapadt!

Higyjétek el, az boldog, ki ideáli-
san szeret. Szeretni a nőt, a lényét,
mindenét, önzés, érdek nélkül, sze-
retni hüen, igazán, odaadóan, a sírj,
ez az ifjui hév, ez a fiatal szív vágya.

Ideál lebeg a szerelmes előtt, a jövő
rózsás színű, a jelen mosolygó, virá-
gos, rózsás; a mult? A multat fe-
ledte rég, ha az boldog volt, akkor
természetes folyománya a jelen ön-
feledt állapot, ha pedig zajos, viha-
ros és boldogtalan volt, egy valóság-
os oázis a jelen: megmentő, meg-
váltó és éltető.

Idealizmus a szerelemben, — erre
törekedjétek ifjak! Veszve van ott
a hit, remény, boldogság, ahol az ér-
dek képezi alapkővét a házasságnak,
kihal a nemesebb érzés, a nőt be-
esülő érzélem ott, ahol a megszokás
köti össze a ziveket. Mily szépen
hangzik ez: „A házasságok az ég-
ben köttetnek!” Az ideális szerelem
tényleg nem földi adomány, az égi,
istenti valami, édeni szikra, mely a
szívbe fészkei magát s onnan ki-
tépni csak a halál vasmarka ké-
pes. Szeressétek ifjak ideálistan s ne
keressétek mindenben az anyagit, a
közönyöst, a mindennapi, mert az
az élet keserűségeit még elviselhe-
teltlenebbé teszi, míg az idealizmus
éltet, hosszan, boldogan és megéde-
síti mindennapi étkeket, áldást hint
utaitokra és gondot visel léptetekre!

Idealizmus, ez legyen a szerelem-
ben jelszavatok!

Véletlenül meglőtt adótiszt. Székelykeresztúron e napokban Gune Mihály kir. adótisztet Schneider nevű szász tanító barátja, saját lakásán és saját revolverével véletlenségből meglőtte. Az első orvosi segélyt Dr. Lengyel Árpád nyújtotta s ezután bezállították a segesvári kórházba, hol megállapították, hogy a golyó Gune baltüdője körül hatolt a testbe egészen a lapockáig ment be, de nemesebb szerveket nem talált. A sebesülés tehát életveszélyesnek nem mondható.

Postás multság. A helybeli posta- és táviratbiztosítók ma (vasárnap) tartják meg az évi multságukat a Szejké fürdő közelében elterülő egyik erdő-alji térségen. Derék postásaink eme kedélyes és vidám társaságoszejtővel városunk társadalmának különböző köreiből is sokan részt vesznek.

A székely vasutak kiépítése. A székely vasutak tervbe vett kiépítése végre megvalósul, a vonalresz, a mádélva gyergyószentmiklósi vonal kiépítésével. A kereskedelmi miniszter ugyanis a legolcsóbb ajánlatot tevő vállalkozónak a munkát kiadta, illetve az államvasutakat utasították a szerződés megkötésére.

A székelykocsárd — marosújvári vonalon folyó évi augusztus 1-től egy új esti vegyesvonat helyeztetik forgalomba, mely Székelykocsárdra este 7 óra 7 perccel érkezik, illetve Székelykocsárdról este 9 óra 15 perccel indul. E vonatok Székelykocsárdon csatlakoznak Budapest, illetve Marosvásárhely felől és felé.

Állami ménvásár. A földművelésügyi miniszter fölhívta a tenyésztőket, kiknek tulajdonában három és fél évet betöltött, de a nyolcadik évet meg nem haladt korú ménlő van és azt eladni ohajtják, hogy szándékukat a ló árának és az eladás helyének megjelölésével, egy koronás bélyeggel ellátott beadványban, augusztus 10-ig a földművelésügyi miniszteriumnak jelentsék be 165 centiméternél alacsonyabb méret nem vásárolnak, kivéve, ha kitűnő minőségű.

Homoród-fürdőn tegnap este tartották meg a fürdőszépitési alap javára rendezett Anna-bált.

Margit crém. Kevés hölgy van az országban, aki Földes Kelemen gyógyszerész ezen kiváló arckenőcsét ne ismerne. Ugyan is az összes szépítő-szerek között a Földes-félemargitcrém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen artalmatlan, a bőr mindennemű tisztálanságát, szeplőt, pattanást mitessert stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arcot üdév, fiatallá varázsolja. Nemesek az arcot, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is használják. Nagy tégely 2 kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárba. Utánzatoktól óvakodjunk.

Érdekes évkönyv. Érdekes tartalmu évkönyben számolt be a marosvásárhelyi Székely-Társaság 100-ik összejövetele alkalmából addigi működéséről, feltárva benne a székely kérdés történelmi fejlődését. Kiváló becsüvé teszi e művet a nagy gonddal egybeállított repertorium, mely az összes székely vonatkozású művek jegyzékét tartalmazza. Az évkönyvet 1 korona beküldése ellenében a társaság potomentesen küldi meg. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Vármegyénk házi-iparosaihoz. Folyó évi augusztus 13-án az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület Székelyudvarhelyt tartja meg nagygyűlését. Ezen alkalomból igen sok gyáros, nagy- és kiskereskedő fog itt megjelenni. Helybeli keres-

kedőink a hasznost a kellemessel összekapcsolni akarják s e végből a vármegyénk területén létező háziipari készítményekből egy nagyobb kiállítás ohajtának rendezni. Felkérjük tehát mindazokat, akik ezen kiállításra alkalmas tárgyakkal rendelkeznek, avagy ilyeneket rövid időn belül előállítani képesek, hogy ebbeli szándékukat *folyó évi augusztus hó 6-ikáig* Székelyudvarhelyt Szenkovits János utóda dívatáruke reskedésében bejelenteni sziveskedjenek.

LEGUJABB.

Szterényi államtitkár.

A király Szterényi József miniszteri tanácsost kereskedelemügyi adminisztratív államtitkárnak nevezte ki. Az erről szóló királyi kézirat a hivatalos lap mai számában olvasható.

A válság.

A kormány Pestvármegye alkotmányvédő határozatát megsemmisítette. A darabont-miniszterium ezen lépése nagy felháborodást keltett. Közeli napokban rendkívüli közgyűlést hívnak össze. Az esetleg felfüggesztés alá kerülő tisztviselők kártalanítására válság-kasszát teremtenek. A ferencvárosi kerületben tartott gyűlésen Dr. Ballagi Aladár képviselő tizezer koronát ajánlott fel a tisztviselők kártalanítására.

Fellázadt katonák.

Az Albrecht porosz herceg nevét viselő gyalogezred legénysége fellázadt a tiszték ellen. A herceg 16.000 rubelt küldött a legénységnek s a tiszték elmulatták lakomákon. A kozákok fegyveresen verték le a lázadást.

A „Potemkin” parancsnoka.

Golukov kapitánynak, a Potemkin meggyilkolt parancsnokának holttestét a hullámok partra vetették Ojapurja mellett, Sebastopoltól északra. Sebastopoltban fogják eltemetni a meggyilkolt kapitányt.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Tekintetes szerkesztőség!

Alólírott bátor vagyok a tekintetes szerkesztőséghez azon szives kérelemmel fordulni, kegyeskedjék az alábbiakat becses lapjának legközelebbi számába közzé tenni, s tekintettel arra, hogy csak is való igazságról van szó, azt lehetőleg pártfogolni.

Kijelentem első sorban is, hogy senkit megsérteni nem akarok, de nem akarom sérteni azon hatóságot sem, melyet sérelmes panaszom érint.

Panaszom a következő:

1-ször. A pénzügyi törvények és szabályok világosan tiltják, s meg nem engedik azt, hogy aki italméréssel felruházva van, más által az italkimérést gyakoroltassa, s mind ezek dacára nagyon is csudaikozom, hogy ilyen eset számtalan áll fenn, s pláne a Kossuth-utca alsó végében, hol három ilyen van, ki másáttal gyakoroltatja a kimérést; ez tehát törvénybe ütköző, s csodálkozni lehet azon, hogy ezen eljárás a Pénzügyigazgatóság figyelmét kikerüli. Vegyük figyelembe azt is, hogy üzleti helyetteseket, kivételes esetben

* Ezen rovathban helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

lehet engedélyezni és pedig nagyobb forgalmi helyeken, nem pedig ott, hol ugyszólva semmi forgalom nem mutatkozik s megfelelő helye sincsen. Ez csak egy hatalmas üzérkedés az illető italmérőktől.

2-ször. Vajjon helyén van-e az, hogy dacára ugyan azon törvények világosan intézkednek arról, hogy az italmérések létszáma mennyi lehet, és mily távolságban. Erre újból csak annyit mondhatok, hogy nagyon is mellőzve vannak a vonatkozó szabályok, mert hiszen alig pár lépésnyi távolságban 12—13 italmérő szerepel. Hát ez rendén van? Nézetem szerint nincs. Aztán oly helyiségek nyertek italmérést, melyek a megkivántató lakozásokkal ellátva nincsenek.

Nem kell magyarázat, hiszen a közönség is megbotránkozással bámulja azt, hogy a pénzügyigazgatóság oly kis távolságban annyi italmérést engedélyezett. Ez okból nem élhet egyik a másiktól.

3-szor Szabad legyen megkérdéznem végül azt is, miért különböznek az italméresi illetékek is; én például, a kinek oly gyarlón megy a kimérés. fizetek 60 koronát, a másik, ki jobb forgalomnak örvend fizet 30 korona italméresi illetéket. Hát ez helyes és méltányos?

Mind ezeket továbbra tűrni és elviselni nem lehet s feltétlen egy szigorú vizsgálatot kíván, mit talán a Pénzügyigazgatóság végre-valahára eszközölni fog, hiszen ideje lenne, hogy többször tett panaszunk eligazítását nyene, s ez könnyen eszközölhető, csak akarati kell, s nem fogja továbbra elnézni és tűrni azokat a visszaéléseket, melyek napi rendszerességgel a vizsgálat rendszerén maggyőződés fog szerzetni, Midőn mindezeket felhozni kívántam, vagyok a t. t. szerkesztőségnek kiváló tisztelettel:

Stemmer József, vendéglős.

KÖZGAZDASÁG.

Az udvarhelyvárm. gazdasági egyesülettől.

226—905. szám.

A szept. 30., október 1-én és 2-án tartandó nagyenyedi mezőgazdasági kiállításon egyesületünk, vármegyénk piacépes terményeiből csoport kiállítást ohajt rendezni az esetben, ha elegendő bejelentés érkezik.

E célból felhívjuk vármegyénk gazdaközönségét, hogy augusztus 8-ig az egyesület titkáriánál sziveskedjenek bejelenteni, hogy mit ohajtának kiállítani.

Kiállítható: gyümölcs, komló, oly gabona, a melyből kivitelünk van, tehát zab, rozs, heremag, bükköny, borsó, lencse.

Székelyudvarhelyt, 1905 jul 21.

Az elnökség.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Itj. K. s. Verse közölhető, de nevéért titkolja előttünk? Ne féljen, szerkesztőségünkben nincsen labanc; nem áruljuk el kiltét, ha tisztviselő is — a hatalomnak. Az alattomos hazafiasokat nem lendítenek. Ne szégyelje hazafiságát, inkább legyen büszke rá — büszkélkedés nélkül.

Automobil pártoló. Igen, az automobilügynek immár 3-ik év óta derék harcosa a „Magyar Automobil-Ujság” címmel havonta 2-szer Budapest (VII. Damjanich-u. 47.) megjelenő gazdagon illusztrált folyóirat, melynek előfizetési ára negyedévre 4 K. E lapot Sándor Gyula szerkeszti, főmunkatársa kisruszkai Cserépy Arzén mérnök. Hivatalos lapja „A magyar Automobil-Club”-nak Megrendelheti lapunk kiadóhivatalában is.

Nem érdekel. Az „Egy kis katonásdi” c. közleményre beküldött választ — jövő számra kellett hagynunk.

Gy. M. Sz. Levelainkre sürgős választ várunk.

Politikai felelős szerkesztő:
Dr. Hinléder Fels Ákos.

Társ-szerkesztő és laptulajdonos
Betegh Pál

Kiadja: Betegh Pál és Társai újságkiadó intézete.

195—1905. végrh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az udvarhelyi kir. törvényszéknek 1905. évi 1428/p. számú végzése következtében Dr. Pál Ernő ügyvéd által képviselt udvarhelyi zálogkölcson intézet javára Czerják Lajos és társa lokodi lakosok ellen 290 K s jár. erejéig 1905. évi március hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1050 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: I. Czerják Lajosnál 2 tehén, 2 borju és 1 szekér, II. Sándor Józsefnél 2 borju, III. Sándor Ferencnél 2 tehén, 2 borju, 1 szekér és trágya, IV. Balási Sándornál 2 tehén, 2 borju, 1 szekér és trágya nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírószág 1905. évi V. 88—2. sz. végzése folytán 290 K tőkekövetelés, ennek 1905. évi február hó 6. napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/2 százalékos váltódíj és eddig összesen 94 K 75 fillerből biróilag már megállapított költségek erejéig Lokodnan alperes lakásán leendő megtartására **1905. évi július 31. napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1905 július 12-én.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bir. végrehajtó.

237—1905. vgrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az udvarhelyi kir. járásbírószágnak 1904. évi 4920/p. számú végzése következtében Dr. Pál Ernő ügyvéd által képviselt udvarhelyi zálogkölcson intézet javára Márton Pál és társa abásfalvi lakosok ellen 190 K s jár. erejéig 1904. évi október hó 8. n foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 680 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: Márton Pál, Márton István és Márton Mózesnél 12 szekér széna, 20 kalangya zab, 3 szekér, 1 sertés és 30 juh nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbírószág 1904. évi V. 323/2 sz. végzése folytán 190 K tőkekövetelés, ennek 1904. évi aug. hó 10-ik napjától járó 6 százalékos kamatai, 1/2 százalékos váltódíj és eddig összesen 140 K-ban biróilag már megállapított költségek erejéig Abásfalván alperes lakásán leendő megtartására **1905. évi augusztus hó 1-ő napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1905 évi július hó 12. napján.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bir. végrehajtó.

4734—905. tkvi sz.

HIRDETMÉNY.

Felsőboldogasszonyfalva község telekkönyvei (birtokszabályozás) tagosítás következtében az 1869. évi 2579 I. M. szabályrendeletéhez képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra, melyekre az 1886. évi XXIX. t. c., 1889. évi XXXVIII. t. c. és 1891. évi XVI. t. c. cikkkel a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottak.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás Felsőboldogasszonyfalva községben **1905. évi szeptember hó 4-én** fog kezdődni.

Ennelfogva felhívjuk:

1. az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netalán észrevételeiket annál is bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.
2. mindazok, kik a teleknyvezéskönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a kiküldött bizottság előtt a kitűzött határon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló esetleges okirataikat mutassák fel.
3. mindazok, kik valamely ingat-

lanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírássra az 1886. évi XXIX. t. c. 15., 18. §-ai és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa; mert különben ez uton jogokat nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezményétől esznek és; 4. mindazok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésekre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve; ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztet kerelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől esznek.

A királyi törvény-zek mint tkvi hatóságtól.
Szekelyudvarhelyt, 1905. jul. 7.
Dr. HARMATH JENŐ,
kir. tszeki egyes bír.

2-3 188

Legolcsóbb és legcsinosabb nyomtatványokat készít Betegh Pál és Társai nyomdája Székelyudvarhely.

Állandó, észszerű és ügyes reklámzás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.
Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál,
tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 54. sz.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Kiadó lakás Orbán Balázs utca 45. sz. a.
2 szoba, konyha, pince és hozzá tartozó mellék épületekkel július 24-től kiadó. Értekezni lehet Borbély József Orbán Balázs utca 18. sz. alatt 1901 1-1

BOR kiváló jeles ó-borait ajánlja, kölcsön hordókban, mérsékelt áron: **Haksányi Károly** lelkész, Balaton-Henyében.

„Hermandol“ klozet-papír a legjobb!

HEGEDŰ, VONÓ, KELLEKEK ÉS HUROK

SZIVAR-, SZIVARKA-, DOHÁNYTÁRCAK

ERSZÉNYEK ÉS PÉNZTÁRCAK

MONOGRAMMOK levélpapír és fehérmű bélyegzéshez, minden betűvel, 1 d b 1 kor. Kaphatók

BETEGH PÁL ÉS TÁRSAI

könyv- és papirkereskedésében Székelyudvarhely.

Mesés és imakönyvek, zeneművek!

Papírok, írószerek, szivacsok!

Olcsó legyezők és díszműtáruk!

A csépeletető gazdaközönség figyelmébe!

HÁROM KÉSZLET CSÉPELŐGÉPEMET

ajánlom az igen tisztelt gazdaközönség becses figyelmébe **CSÉPELTETÉSEKET**

bármikor a legkedvezőbb százalék mellett elvállalok. Tisztelettel **Fábián József Székelyudvarhelyt.**

Rösler és Gábor vaskereskedése

„Az arany patkóhoz“ Székelyudvarhelyen

ÚJ VASKERESKEDÉS

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy e napokban Székelykeresztúron, a Kossuth téren fióküzletet nyitottunk.

Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai acélvassal és kőrisfagerendelyvel ellátott miskolci váltókéinket jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb faju acélkapát, kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acél villát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szerzőmokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és kovácsolt szeget, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vasárúkat legelőnyösebb árban és figyelmes kiszolgálás mellett.

Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangú gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerkezetű varrógépraktárukra, melyek felelősség mellett igen előnyös árban, esetleg részletfizetésre is kaphatók.

A n. é. közönség becses bizalmába ajánlva magunkat s jóindulatu szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely fióküzlet Székelykeresztúron.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

férfi és női divat-áruháza Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Új bőrdobók a legnagyobb választékban

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát férfi és női ruhászövetekben a legolcsóbtól a legfinomabbig, mindennemű ruházati cikkekben. Kész férfi és iskolás gyermekruhákban.

Férfi és női diszkalapok, cipők és nagy választék fehérművekben, kitűnő hazai gyártmányu vásznakban, asztalneműekben és butortakarókban, futószőnyegekben, nagy szőnyegekben.

Összes ruhadiszek, nap- és esőernyőkben nagy választék.

Szabó- és kárpitos kellekben, bluzok és alsószoknyákban állandó nagy raktár.

Szappanok, illatszerek, fog- és ruhaképek

Legolcsóbb árak!

Gyertyánffy J. fiai vasnagykerekedésében Székelyudvarhelyen.
Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktára páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban.

Ernst György CUKRÁSZDÁJA
 ÉS KÁVÉHAZA

Székelyudvarhelyen, Batthyány-tér 5. szám alatt.
 Mindennap kitűnő fagyaltok, friss torták, izletes cukrász-sütemények, jeges és tejes kávé kapható.

HERMANN GYÖRGY
 FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN
 KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT

Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u. m. templom, arckép és díszleklapok, valamint címtáblák festésére. Fővállalok új templomi berendezéseket régi oltárokat, szószékeket stb. kiújítok, festek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos árban. Továbbá műkedvelő ifjaknak, kik a festészetben bevezető utmutatást óhajtanak nyerni, oktatást adok óránként egy korona díjért.

Fűszer-, porcellán- és üvegekerekedés!

Csodálatos olcsó a Borhegyi borviz!
 — Üvegenként csak 3 fillér. —

Ezen természetes ásványvizet kitűnő eredménnyel használják: hurutos bántalmakban, idült hörghurutban, a gümőkör lerakódásának első stádiumában, a gyomor rendellenes működésében, a májműködés és epekészítés rendellenességeiben, az epekövek eltakarítását szembe-tűnően könnyíti, a bélhurut minden ne-mében, a nyálkás aranyrban, hasszervi dugulásokban, húgykő képződéseiben, mézes húgyárban, görvly- és mirigyda-gokban, angolkóros csontlágulás- és sorvadásokban. — A legkitűnőbb üdőt ital, borral vegyítve páratlan! — Heten-kint háromszor friss tölts! — Raktári SZENTPÉTERY GERGELYNÉL,
 Székelyudvarhelyt

Készlet Főktat vize 14 fillér!
 Baross-forrás borvize 8 fillér

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen kül-dűnk egy próbát a Cozaporból. Kávé tea, étel vagy szeszese italban egyfe-rmán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minde-g szobeszedő a tartózkodásról, mert csodálatosú ellenszenyessé teszi az iszákosságnak a szeszese italt.
 A COZA oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető méa csak nem is sejt, mi okozta javulását.
 COZA a családok ezreit békítette ki ismétl sok ezer férfit a szegény és bectelenségtől, megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletbenek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencsésjéhez segített és nagyon sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.
 Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba-adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj- és költ-segmentesen küld, hogy így bárki is meggyőző-dhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 128

INGYEN PRÓBA 186. SZ.
 Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek, (Levelek 25 fill., lev. lapok 10 fillérral bérmentesítendők.)
COZA INSTITUTE
 (Dept. 186.)
 62, Chancery Lane,
 London, Anglia.

GŐZCÉPLŐ KÉSZLETEK
 KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT
 CSAPÉ ÜZLETEN IS KÖTTETNEK

"AGRARIA"

A SZAB. OSZTR. MAGYAR ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG RESZCZM. MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁRAHAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.
 "NICHOLSON" GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GAZDASÁGI GÉPOSTÁLYANAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.

AZ "AGRARIA" HAZÁNKBAN AZ EGYEDÜLI IPARTERJESZTŐ VÁLLALAT, MELY KIZÁRÓLAG MAGYAR GYÁRTMÁNYOKAT HOZ FORGALOMBA.

"FONTOS!" ÁLTALÁNOSAN ELISMERVE!

A VESZPRÉM VÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET KIÁLLÍTÁSÁN BEMUTATOTT NYILVÁNOS SZÁNTÁSERT MAGYAR ARANY ÉREMMEL ÉS DISZOKLEVÉLLEL KITÜNTETVE.
 PÁROS SORU VETŐGÉPEINK TULSZÁRNYALTAK AZ IDEGEN GYÁRTMÁNYOKAT ARANY ÉREMMEL KITÜNTETVE MINDEN TALÁRHOZ MEGFELELŐ VETÉSI UTASÍTÁS = JUTÁNYOS ÁRAK =

IRJEGYZÉKÜNK MINDEN GAZDÁRNAK FONTOS TANÁCSADÓ ÉS KIVÁNYATRA DUMENTESEN KÜLDETIK!
 SÜRGÖNY VAGY LEVÉLCZIM: **"AGRARIA" BUDAPEST**

EGYSZERI átsimítás

SCHICHT-szappannal
 («szarvas» vagy «kulcs» szappan) pótol **KÉTSZERI átsimítást** közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb! 180

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcseplőgépek,
 szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, löhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET **BETEGRH PÁL ÉS TÁRSAI** **KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKEREKEDÉS**

Versenyt kizáró olcsó árban elfogad és szakszerű, izléses kivitelben készít el mindennemű

nyomtatványt és könyvkötői munkát

Költségvetés ingyen és bérmentve!

Egyleteknek és könyvtáraknak különösen mérsékelt árszabás! Egyházi, iskolai, szolgabirói, köz-ségi, körjegyzői, ügyvédi, végre-hajtói nyomtatványok áruháza

A Székelyföld legnagyobb és legolcsóbb nyomtatvány-raktára.

Folyóiratok, hírlapok, irodalmi művek eredeti áron, költségfel-számítás nélkül megrendelhetők.

Zeneművek
 papir-, író- és rajzszerék

nagy választékban és olcsó árban!

Teljes könyvtár- és irodaberen-dezések mérsékelt árak mellett. Szakszerű, kifogástalan kivitel!

SZÉKELY-UDVARHELY
 legelterjedtebb függetlenségi lap szerkesztősége és kiadóhivatala

Nyomatott Betegrh Pál és Társai könyvnyomtató intézetében Székelyudvarhelyt, 1905.